

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Legea nr. 70/1991 privind alegerile locale, republicată în 1996, modificată și completată prin Legea nr.164/1998, conține norme care reglementează organizarea și desfășurarea alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale.

Prevederile acestei legi au fost aplicate la alegerile locale din anii 1992 și 1996, organizate în toate circumscripțiile electorale din țară, precum și la alegerile parțiale care au avut loc în anumite circumscripții electorale, în situații de încetare a mandatului unor primari sau de dizolvare a unor consilii locale. Aplicarea Legii privind alegerile locale a scos în evidență existența unor situații care nu-și găsesc reglementarea legală, precum și unele disfuncționalități sau necorelări care au permis incoerențe și erori ale modului de interpretare și, ca urmare, imposibilitatea interpretării unitare a legii.

Astfel, practica a demonstrat că organizarea unor secții de votare în satele sau grupurile de sate cu populație până la 1 000 de locuitori, situate la o distanță mai mare de 5 km față de sediul secției de votare din reședința comunei are consecințe negative asupra prezenței alegătorilor la vot și, de aceea, am propus organizarea unor secții de votare în satele cu o populație de până la 500 de locuitori și care se află la o distanță mai mare de 3 km față de satul reședință a comunei.

Potrivit art.11 alin.(3) din Legea nr.70/1991 privind alegerile locale, republicată, militarii în termen votează la secțiile de votare amplasate pe lângă unitățile militare care au cel puțin 50 de alegători. Aceasta constituie o derogare de la regula potrivit căreia dreptul de vot se exercită numai în localitatea de domiciliu și, de aceea, s-a apreciat că este necesară modificarea normei legale, în sensul de a se da posibilitatea ca aceștia să-și exercite dreptul de vot în localitatea de domiciliu, în măsura în care regulamentul permite părăsirea unității militare.

Pentru a veni în sprijinul electorilor și a evita unele confuzii în exprimarea opțiunii ce ar putea decurge din existența unor semne electorale apropiate ca grafică, s-a considerat oportun ca partidele, formațiunile politice, alianțele politice, alianțele electorale să aibă același număr de ordine la nivelul circumscripției județene pe buletinele

de vot pentru alegerea consilierilor județeni și, pe cât posibil, același număr la nivelul circumscripției comunale, orășenești, municipale, pe buletinele de vot pentru alegerea primarului și a consilierilor locali.

Legea stabilește 4 categorii de liste electorale în care pot fi înscrși alegătorii, respectiv, liste electorale permanente, liste speciale, liste suplimentare și liste separate, categorii care ar trebui evidențiate și în procesele-verbale care se întocmesc de birourile electorale, aceasta permițând acuratețea urmării procesului de vot prin verificările care, astfel, se pot efectua.

Ca urmare a concluziilor desprinse de la alegerile anterioare, dar și din rațiuni financiare, în condițiile în care alocarea mandatelor în turul doi de scrutin nu este semnificativ diferită de cea din primul tur de scrutin, s-a apreciat necesară și oportună renunțarea la organizarea turului doi de scrutin pentru consilieri, chiar dacă se prezintă la vot mai puțin de jumătate plus unu din numărul de electori.

Sistemele electorale proporționale aplicate în unele state europene stabilesc un prag național sau de circumscripție care permite participarea la repartizarea locurilor, prag, în general, fixat în procente din voturile valabil exprimate. Acest prag, la nivel național, este de 5% în Germania și Franța, 4% în Suedia, 3% în Grecia, iar la nivel local 12% în Suedia, 10% în Turcia, 3% în Spania.

Aceste sisteme electorale, care stabilesc un prag minim, permit concentrarea mandatelor la partidele cu un grad mai mare de reprezentativitate, iar, pe de altă parte, reduc riscul de a acorda mandat unor partide care obțin un număr redus de voturi. De aceea, s-a considerat necesar introducerea și în legislația noastră referitoare la alegerile locale a unui prag electoral egal cu 5% din totalul voturilor valabil exprimate în localitățile cu mai puțin de 20 000 de locuitori, respectiv, cu coeficientul electoral în celelalte unități administrativ-teritoriale.

În ceea ce privește alegerea primarului, va fi declarat ales candidatul care a obținut majoritatea voturilor valabil exprimate, cu condiția prezenței la vot a cel puțin jumătate plus unu din numărul alegătorilor înscrși în listele electorale din circumscripția electorală respectivă.

Având în vedere deprecierea monedei naționale, datorată creșterii inflației din anul 1996 când a fost republicată Legea nr.70/1991 și până în prezent, a apărut necesitatea reconsiderării cuantumului amenzilor aplicate în cazul săvârșirii unor fapte contravenționale care aduc

atingere dispozițiilor legii cu privire la organizarea și desfășurarea alegerilor locale.

Majoritatea modificărilor și completărilor aduse Legii privind alegerile locale au fost propuse de partidele politice, care au încheiat, în acest sens, un protocol în data de 05.04.2000.

La baza elaborării prezentului proiect de act normativ au stat studiile doctrinare privind sistemele electorale folosite în legislația europeană, precum și experiența și cunoștințele de specialitate ale experților în domeniul dreptului, statisticii, informaticii, din rândul partidelor parlamentare și al ministerelor implicate în procesul electoral.

În consecință, timpul foarte scurt rămas până la declanșarea campaniei electorale pentru alegerile din data de 4 iunie a.c., a impus, ca soluție pentru aceste modificări, elaborarea prezentului proiect de ordonanță de urgență, pe care îl supunem spre adoptare.

Ministrul Justiției
And Roșca

AVIZĂM FAVORABIL:

Ministru
de Interne
gl. c. a. Constantin Dudu Ionescu
Constantin Dudu Ionescu

Ministrul
Apărării Naționale
Sorin Frunzaverde
Sorin Frunzaverde

Ministru de Stat,
Ministrul Justiției
Valeriu Stoica
Valeriu Stoica